

نسخه سی ۱۰ غروشدور

صاحبی، مدیری، محرری:

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور
يازانك شخصيتي دكل، يازينك احميتي
نظردقته آلتير .
كلن يازيلردن شايان قبول كوروللر
تاريخ سيرايله درج ايديلير .

محفصل

۱۳۳۸

علمی، ادبی، اجتماعی و شمیم بلك

شهری مجموعه در

۱۳۴۰ جمادی الآخره سنه مخصوص نسخه

عدد: ۲۰

اداره خانه سی: آق سرايده
ملا كورانی محله سنده مهتر
سوقا غنده ۳ نومرولو خانه

مركز توزيی:
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) كتيخانه سی

آبونه بدلی:
سنه لکی ۱۲۰ غروش
آلتی آلتی ۶۰
اوج آلتی ۳۰

جلد: ۲

محررات:

محفصل علمی و تصوفی: توکل و سبي - طاهر المولوی . طبقات مجتهدین اسکاییلی عاظم . بیلدیزلردن احكام
چيقارمق - شرف الدين .
محفصل اجتماعی و تاریخی: تزکیه نفس - حسین شمی . هیئت ارشادیه - نیازی . قادینک و طیفه سی و موقی-س .
سلیمانیه جامی - محمد عزت . عبادت جاهلیه - طاهر المولوی . شمس لدین افندینک ارتحالی .
محفصل ادبی: بیلبل - سعود المولوی . غزل - عبدالعزیز مجدی . غزل - محی الدین رائف . مناره لره قارشى-
عبدالباقي عزیز . بوستان سعیدین ترجمه - ل . ص . ادبیات و بز - احمد جدی . تله ماق ترجمه سی

اولاماز، آنجق کوزل وای يتشيش چوجقلره مالک اولق ايله در، بوريه، ايشه، کلهک بتون معناسيله - ارکک وقادين مشترکا چايشمليدر. « مطالغه سنده بولونويور. ايشته کنجلرمزي دوشونديزه جک درين فکدرلر. محررک ديدیکی کي ايي تحصيل کورمش اولان بو قادين معلوماتي بر صنعت تمیز عد ايتيور، يالکيز طيعته ده موافق ياشامق وچوجقلريني ايي يتشديرمک املني بسلييور.

حربک اقتصادي نتايجي کنج قيزلر ايچون، کندي ياغلريله قاورولمغه سبب اولدی. بو حالنده مغرور اولمغه باشلاديلر. فقط بو « لابوراتوار وکتبخانه قهرمانلري » تهلهکيه دوغري يورود. دکارينک فرقنده دکادرلر. معناً وماده يوکسک اولان ارککک يريني نصل طوته بيليرلر؟ اللرنده نه قدر شهادتنامه اولورسه، اولسون دائما بر عايله تشکيل ايتمهک مجبوردرلر.

اونلرک بک اوزاقلرده آرادقلري شان وشرف چوجقلرينک تربيه سنده واولرينک تسويه امورنده در.

س

مخفل تاريخي

سليمانيه جامع شريف

برآبدۀ معظية عثمانيه

(معمار سنانک دورصنوي ارتخالي مناسبتيله)

يايغاره جي دشملرلر يمزک بزي هر درلو قابليت و آثار مديتيدن معرا کوسترمک و مملکت مزده کي بتون منابع صنعت ومعموريته کنديلرندن صدور ايتديکني جهان. اعلان ايله مک خصه و صنده کي غيرتلي همزجه معلوم اولديني حالده بوفارقاره. لقلر لزومي درجه سنده قارشولانميور. کچنده روملردن زياده اونلره طرفدار اولديني آکلاسيلان

[*] موليره رک Les Femmes savantes نامنده کي

يه سي. مقاله مرله علاقه دار اولديغدن کلهجک نسخهلرله برخلاسه سي درج ايديله چکدر.

دائر مهم بر مقاله واردر. محرز، فرانسه مکاتب عاليه سنده اجرا اولنان صوک مسنابقه لوده کنج قيزلرک موفقيتهلري حقنده ياييلان مناقشه ري خلاصه ايتدکن صکره، مآذونه لورک شايان تقدیر اولديغني بيان ايله برابر مملکتک ضررينه کنج قيزلره، ارککلره تفوق مفکورده سي تلقين اولنماسني توصيه و (فنه لون) ليسته سي معلمه لرندن بري طرفدن يازيلان بر مکتوبي نشر ايندييور. معلمه ارکک ايله قادين آره سنده کي رقابته ودها طو - غريسي بعض فکدرلري مشغول ايدن يکي بر تقسيم اعماله اعتراض ايندييور:

« آرانيلان مفکوره، عرقک بقاشني تأمين ايدمه جک و بوحرانلي دورده فرانسه نک يکانه چاره خلاص اوله جق مادي، معنوي تکاملک سري بوميدو؟ » ديدکن براز مسکره: « نسوانک سئودیکی وزوجلرک حرمت ايتديکي وظيفه، عايله ارجانک تنظيمي ايله چوجقلرک تربيه سي اولديغني عقي باشدنه اولان هراکک و قادين قبول ايتمکده متجهددر. (مساوات) دن بحث اولنديغني زمان، سوله نيلن کلهک معناسي يوقدر: چوجقلري ميندانه کتيرن ارککار دکادر، آره ده کي اساسي فرقه بودر. والدينک اوده ايشي بولنديغدن ارکک قدر خارجي مشغوليت و انديشه لري درعه ده ايتسي ممکن دکادر، هر ايکيسنک آلتنده قالماق ايتترسه صحتي نحو ايدر. ايکينجي وظيفه يي آدملرينه توديع ايدمه جک اولورسه وای عايله سنک باشه !

قادين بر مسلهک صاحب اولسون؛ اکر عايله نک بودجه سي تأمين ايتک بدبختلغه دوشرسه آلي بر ايش طوته بيلمسي حال حاضر مديتي تجوز ايدر و اکثر يا بوکالزوم کوسترر. بونده بر ذوق معنوي حس ايتسي چوق اي، فقط رفيق حياتي حقنده بر تفوق ذهني بسله ممل. اجناس آره سنده (ثنائيه) فکري تعقيب اولمقدنسه هرجه تدين اشتراک - لازم اولديغني زمان مشاغلده ودا ئما انديشه لره اشتراک - دوشونجه سنده بولونولاييدر. صاغلام بر حربه مالک قاديئلر يتشديرمک ايتيه بورسه ق يالکيز بوغايه ايچون، يعني بر مملکتک حياتيه اساس اوله جق عايله ايچون اولي. ارککک کارل ايشلري، قادينک يوکسک بر حرق درعه ده ايتديکي بر آوده چوجقلره اوله بيلير؟

[*] مديتيرک اداميه سي، عرقکک تکاملي، قادينک ارککدن اول دارالفنون رتبه لري احرار ايتمه سيله قابل

بر روحانیت ، قلبك اك مظالم كوشه لرنده حس
تعبدله تمزوج بر نورانیت اویاندریر .

سایمانیه ، جنتمکان فردوس آشیان قانونی
سلطان سایمان خان حضرت تالینک امر وفرمان
شاهانه لریده مشاهیر مهندسین عثمانیه دن معمارسان
طرفندن بنا وانشا اولمشدر . شادروان قیوسنك
صاغ جهتده قره حصارى حسن بن احمد چلبی
خطیله محكوك عبارۀ عربیه نظرأ امر انشا آتہ
(اواخر جمادى الاولى ۹۵۷) تاریخده بدہ
ومباشرت ایدلمش اولوب بنا صلب ومحکم اولمق
ایچون تملى همان دکز سطحنه قدر ایندیرلمش
وریتیم ایله اوچ سنده وجه ارضه چیقاریلوب
برسنده حالی اوزره بر اقلمشدر . جامعك بونجه
تزلزلات ارضیه دن متأثر اولماسی وعصر لرجه انقلابات
دهرك صدمات وتخریباتنه تاب آور مقاومت اولمسی
انشا آتنده کی ثنات ایله برابر قاعده استنادینك
وسعی وبوقاعده اظرافنده کی تأسیسات نافعہ
وترصینات خصوصیه سایه سنده در .

جامعك مکملیتی ملایم عالی اولدینی جهتله
ممالك عثمانیه نك هر كوشه سندن طاش تراشده ماهر
ونقش وزینانده استاذ بر چوق عمله وصنعتکاران
جانب ایدیلر ك اوچ سنده قبه قدر اولان
انشاآت اتمام وپونك اوزرینه ده برقبه مهیه بنا
ایدلمش وبوتون اینیه نك ا کالی ۹۶۴ سنه هجریه سی
ذی الحجه سنك اواخرنده وقوع بولمشدر کدو حسابہ
کوره جامع شریف ۷ سنه ۶ ای ده اتمام اولمشدر .
بناسنه تاریخ بودر :

قال عبد عابد تاریخه معبدله واسجد و اقرب

۹۶۴

مصارف انشائیه سنه کنجہ اوعصر ك حسابجه
۵۳۷ یوک ۸۲۹۰۰ آچه ، یعنی شیمدیکی حسابہ کوره

بر پروفیسور ك شهریمزك بعض نقطه لرنده شهبه لر
آجان بر اجنبی محفلده ویردیکی قونفرانسده استانبو -
لده کی مبانی ومعابد مشهوره حقنده سرد ایتدیکی
معلوماتك ده هپ غیرت معهوده یه مستند اولدیغی
برغزته ده کی خلاصه سندن آکلادق ، کرچه اجانبه
قارشو عین پروپاغاندا ای اجراده کی مشکلات آشکار
ایسه ده اصل شایان تأسف اولان نقطه ، ترکرك
شوشورده نه کی آثار مخلده میدان کتیرمش اولدیغی
کندیمزك ده بیلمه مکملکمزده و اوکر نمکه هوس
ایتمه مکملکمزده کوزدیکم ایچون بیلمه ییلری تنویر ،
بیلملری ده نشر معلوماته ترغیب صدندنه مقاله آتیه
تسوید ایدلمشدر .

*
*
*

استانبولده تورك موجودیتنه شاهد ومادی
ومعنوی بر چوق قدسی مفاخره مصدر اولان
آثار مخلده میاننده شهبه سز سایمانیه جامعك بیوک
بر موقی واردر . بواثر محشم ، عثمانلی دولتنك
دور اقبالنده وجوده کتیرلمش وانشاآت وزیناننده
ذوق وصنعت نامنه هیچ بر شی دریغ ایدلماش
بدایع صنایعه دن اولدیغی جهتله شرقده تورك
صنایعك بر مشهری ومعابد اصول معماریسنك
انمودج بیعدیلی عد اولنسه کر کدر .

بو معبد معلاده ذوق وصنعت اویله روحانی
فیض لرله امتزاج ایتیش ، اویله قدسی مظهریتلر
متجلی اولمشدر که مثله باشقه بریده تضادف
ایدیله مز .

وضیعت موقعیه سنه انضمام ایدن مهابت
انشائیه سی معبدی آسجانه طوغری یوکسالمش
بر شعر متعجرب حالنه کتیرمشدر . بوهیت واحتشام
انسان متفكر ك تا اعماق روحنده وجد آور

۲۲۴,۰۰۰,۰۰۰ آچه ویا ۶۰ آچه بر آلتون اعتباریله
علی التقریب ۳,۷۰۰,۰۰۰ لیرایه بالغ اولمشدر .

جامع ومشملاقی استانبولك حاوی اولدیغی
یدی تپه دن اوچنجیسی اوزرنده کائن اولوب مقدا
فاتح سلطان محمد خان طرفدن بنا والیوم قسم
اعظمی حربیه نظارتی ابنیه وقیشله لری ایله اشغال
ایدلمش اولان اسکی سرای حدودینك نصفه قریب
محلنی احاطه ایتمشدر .

سائر سلاطین جوامعی کبی بوده بربرینه
متصل اوچ بیوک مربع اوزرینه انشا ایدلمش
اولوب اورته ده کی مربع نفس معبدی حاویدر .
غرب جهته ده کی مربع حولی بی ، شرقده کی ده
(روضه) دینلن حظیره اموانی تشکیل ایدر .

نفس معبد مربعه قریب مستطیل بر زمین
اوزرینه میندر . طولی ۶۹ وعرضی ۶۳ ومساحة
سطحیه سی ۴۳۴۷ متره مربعیدر .

زمینه بیاض طاش وقرمزی طوغله فرش
ایدلمش اولوب سقفی ده قبه مرکزیه ایله برابر ۲۴
مصنع قبه دن متشکلدر . قبه مرکزیه معبدك تام
اورته سنده در ، درت محشم ومزین کمر ایله
مربعی الشکل درت دیوار اوزرینه استناد ایدر .
بودیوارلرک آراسنده و آق دکر وقرمه دکر
جهتلرنده جسم ایکیشر پورفیر (صماقی) ستون
دیگلمشدر که قاعده لرینك محیطی ۴ وارتفاعلری
۲۰ متره قدردر . باشلقلری استادانه ایشله نلمش
وتذهیب ایدلمشدر .

جامع داخلنده دردی یکپاره پورفیر ودردی
بارچه لی بیاض مرمر اولمق اوزره کیر ۸ ستون
موجوددر . بوستونلردن برقسمنك (نهفر) ده کی
دیان معبدندن ، برقسمنك ده اولیا چلینك حکایه سی
وجهله قرنجه قبودان همیله صالدرله اسکندریه دن
نقل اولندیغی مرویدر .

قبه مرکزیه ۴۸ متره ارتفاعنده ۲۶ متره
قطرنده اولدیغندن آیاصوفیه قبه سندن ارتفاع جهتیله
۶ وقطراً ۶,۵ متره قدر کوچك ایشده او درجه
باصیق دکلدر .

بو قبه معظمه نك نه درجه مهیب ونظر فریب
اولدیغی برباقیشده تعین ایدر . صیوالری اوزرنده
جابجا ترسیم ایدلمش اولان الوان مختلفه ده تزیینات
شکوفه لر هر درلو تکلفدن عاری بر ساده لکده
انظاره لطافت بخش اولور .

معبدك سقفی تشکیل ایدن قبه چکدرک ایچ
طرفلری عثمانی نقاشلرینك مخصوصاتندن ومعمار
(الیاس علی) نك مختراختندن بولنان طبعی وغایت
ظریف چیمچکرایله نقش وتزین اولنمشدر . صوگ
تعمیر ائساننده بوتزینات بر درجه یه قدر محافظه
ایدیله بیلنمشدر .

جامع داخلنده ایکی طبقه واردر . بری قبه
کیرک اتکنده مدوردر . دیگرى وسطده اولوب
جامعک اطرافنی طولاشیر .

قبه اطرافنده کی طبقه ده عکس صوت (صدا)
محسوسدر . اوصورتله که جامع شریفك دوائر
وطبقات مبحوئه سیله آشاغی طرفلرنده اوفاق
برسوز سویلنسه ویا برشی اوقونسه انسانك یانی
باشنده سویلنور ایش کی عیان بیان ایشیدیلیر .
استانبولك جوامعندن یالکیز سلیمانیه ایله اسکدار
جهته ده کی سلیمیه ده بو عکس صوت کیفیتی وار .

جامعک غایت مصنع اولان محرابی بیاض
مرمردن اعمال وعربلرک (مشرابیه) دیدکاری
اصولده قیابارتمه لرله واطرافنی غایت کوزل وایچه
چینی لوحه لرله تزیین ایدلمشدر .

محراب جهته ده کی یدی پنجره ایله مدور ایکی
پنجره نك چرچیوه وجاملری فوق العاده بر مهارت
وصنعت ایله ایشله نلمشدر . بونلرده اوعصرک مهره

داخلنده روحنواز بر سرینلک و فصل شتاده معتدل بر صیجاقاق حس ایدیلیر .

سیاحینه مخصوص اولان انکلیزجه بر اثرده دینورکه : د سلیمانیه ، عثمانلی اصول معماریسینک بر ابدۀ خوارقنمسی وبالخاصه جامع اولمق اوزره وجوده کتیرلش قیمتدار بر اثر بدیعیدر .

جامعک داخلنده کی تزینات حقیقه سلطان سلیمان کی پادشاهه لایق بر طرز و طراوتده یاپیشدر . دیوارلرینی تزین ایدن غایت کوزل ماوی چینیلرده آثار بدیمه اسلامیهدندر .

سوزی خلاصه ایدجک اولور ایسهک دیه بیلیرزکه سلیمانیه جامعی حقیقه بر شعر ، امثالدر بر اثر صنعتدر . انشآت و ترتیبات داخلیه سی انسانی واله وحیران براقه حق درجه مکملیتدهدر . بو ترتیبات داخلیه سی و طرز معماریسی جهتیه درکه اساسا کلیسا اوله رق وجوده کتیرلش اولان آیاصوفیه ره رقابت و تفوق ایدر .

اوروپالی ارباب تدقیق طرفندن ده تصدیق واعتراف ایدلیدیکی و جهله سلیمانیه جامعی حقیقهده آیاصوفیه دن دهامکمل اولدییکی کی اقسام انشائییه سی ده ایی ترتیب ایدلش و هر شی ذوق و صنعتله مزوج ، متناسب دوشورولمشدر . والحاصل جامعک هر بنجره وقبه سی هر درلو تفرعات و ترسیاتی فنک اقتضای تدیردیکی حقیقهده و انشالرنده کی مقصده تاممله موافقدر . عثمانیلیر ایچون بحق موجب فخر و مباهات اوله بیلجک قیمتدار بر اثردر .

سلیمانیه ایچون جامع اوله رق انشا و هر درلو نواقصی اصلاح و اکمال ایدلش آیاصوفیه دردینلرده وارددر . بن بوملاحظه بی ده تنقید ایتیه رک معمارسان حسابنه بر شرف اولمق اوزره قید ایدهرم .

جامعک اک صوک تعمیری جتیمکان سلطان عبدالحجید خانک اواخر سلطنتلرندهدر .

استادانندن جامعی سرخوش ابراهیمک اثریدره معبدک محراب جهه سی تماشا نه طویولماز غیر قابل تقلید بر تابلو ماهیتدهدر .

منبری هر پارچه سی یکپارده درن قطعه مرمردن انشا ایدلشددر . قیوسیه سوکه لری یکپاره مرمردندر . کلاهی اهرانی وزمینی قویولاچورد اولوب جابجا آلتون ییلدیزلرله مزیندر .

جامعک صول گوشه سنه تصادف ایدن محفل هایونده ، جوهری طرزنده بیاض مرمردن وجوده کتیرلشددر . بونک داخلنده تجدد وضوء ایچون مزین ایکی موصلق وبری جامع شریف داخلنده غایت مضمع و دیگری قره دکنز جهه سنده خارجه ایکی قیوسی وارددر . طوانی عربلرک مقرنس و عثمانلی معمارلرینک آویزه (Stalactite) نامیه یاد ایتدکری مزینات ایله ایشله نشدر . (۰) بو محفل قیوسنده کی صنعت حقده بر فکر ایدینامک ایچون قیونک یکدیگره کچمه اولان بر پارچه سی زورله چکیلوب چقاریله حق اولسه هیئت مجموعه سی بر بیغین جوز آغاجی حالی آلمق اوزره دوکولو ویره جکنی سولیک کافیدر .

واعظلره مخصوص جوز کرسیلر ایله محراب اطرافنده نصفی بر بنجره و نصف دیگری اوتیه کی بنجره یاننده ومدور شکله چینی ایله یازلش اولان سوره فاتحه انافس آتاردندر .

جامع داخلنده تحت الارض بر طاقم یوللر حفر و اوزرلری متین و رصین کمرلرله احاطه ایدلشددر . بو یوللر جامعک کافه مشتملاتنه صوتوزیع ایدن خزینلره منتیدر . مجرد بوتریات سایه سنده و برده هوا منفذلری سیبیلله موسم صیفده جامع

[*] تنوبرات و ترتیبات ایچون طواوانلره تعلیق اولنان آویزه لره (Suspension) دینور .

تزیینات خطوطیه سنه کلمجه جامع شریفک داخلی
و خارجی دزود یواریله منبر و محرابنده کی الواح جاییله
و خطوط متنوعه او عصرک مشاهیر خطاطانندن
قره حصارى (حسن جلی) نك اثرلیردر. یو یازیلر
شمیدی یه قدر تقلید صورتیله بیله یازیله مامشدر (*)
قبه کیمیک اورتیه سنده کی (الله نور السموات
والارض ...) و قبله قبوسی اوستنده کی نیم قبه
ایچنده (انی وجهت وجهی للذی ...) آیات جاییله
و سقف جایی طوتان درت دیوار گوشه سنده
چهار یارکزین اسامیسی و منبرک صاغنده کی پنجره
اوزرنده (وان المساجد لله...) آتی و بوتلردن ماعدا
جامع شریف داخلنده کی بالجمله فوقانی پنجره لراوزرینه
یازلمش اسماء حسنی مومی الهیک یازیلیردر .
جامعک درت قبوسی وادر. بری حولی یه چیقان
شادر و ان دیکر ایکسی آق دکز و قره دکز جه لرند،
دردنجیسی، آق دکز قبوسی قربنده میت قبوسیدر.
جامع شریفه متصل اولان حولی ده حقیقتده
مستطیله قریب بر مبرعده زمینی بیاض مرمر طاشلریله
مفروش اولوب یالکیز جامع شریفه کیریله جک قپو
اوکنده ایکی متره قطارنده مدور صافی پورفیردن
برطاش فرش ایدلمشدر حولینک اطرافنده تراشیده
۲۴ ستون اوزرینه هستند ۲۴ قبه جک موجوددر.
بوستونلردن جامع قبوسنک جهتیننده بولنان ایکسی
صافی پورفیردن و ۱۰ عددی بیاض مرمردن و اون
ایکیسی پنبه غرانیتدن مجوهری اصولنده یاپلمش
و باشقلری ده بیاض مرمردن مقرنس اصولنده
ایشله نلمشدر. حولینک اورتیه سنده مقسم و طبقه سنی
کورور مستقیم جهلی برشادر و ان واردر. ابدست
تازه لمکه مخصوص اولان موصلقلری ده جامعک آق
دکز و قره دکز جه لرنددر .

(*) مومی الیه سودایچه ده استادی قره حصارى
افندی یاننده مدفوندر (۱۰۰۰)

صحن جامع شریفده درت مناره بنا ایدلمشدر.
طرز انشالری (عمری). اولوب شرفه لرینک
قورقو قلری قفس طرزنده ایشله نلمش و آلت
طرفلری ده مقرنس اصول عربیسی وجهله
یونتولمشدر .

بوماردر لر جامعک ازدیاد مهات و شرفه خدمت
ایتمکله برابر بانی اعظمک ده استانبول فتحندن اعتباراً
دردنجی پادشاه اولدیغنه دلالت ایدر. شرفه لرینک
عددی ده اون در. بوکیتده حضرت قانونینک مؤسس
بنیان سلطنت عثمان بکدن اعتباراً اوننجی پادشاه
اولدیغنه اشارتدر .

جامعه قریب اولانلری درسعادت مناره لرینک
مرتفع لرنددر .

وضیعه استانبولک اکثر نقاطنه حاکم اولدیغی
جهتله یکچیری آغالنک باب مشیختک بولندیغی
موقعده اولدیغی زمانلرده یانغین نوبتجیلری سلیمانیه
مناره لرندن ترصدده بولورلردی . بو حال یازید
خریق قله سنک انشاسنه قدر دوام ایتمشدر . باب
مشیختک شمدیکی محله نقلندن بری رمضان شریفک
اعلانی ایچون ینه بوماردرلرده زویت هلاله انتظارده
بولمق اوزره نوبتجی اقامه ایتمک ده عادت اولمشدر.
کذلک مناره لرندن باشقه جامع داخلنده ده رمضان
شریف کیجه لرند ماهیه لر قورولمق وقف قدیمی
اقتضاسنددر .

جامع شریفه مربوط اولوب جنوب جهته
تصادف ایدن حظیره امواته کلمجه بوراده صاحب
الحیات جنتمکان سلطان سلیمان قانونی حضرتلری ایله
حرم هایونلری (خرم) سلطانیه مخصوص ایکی تر به
ومملکتیز رجالتدن بعض ذوات معروفه نک
مقابرى وادر. صاحب قانون سلطان سلیمان خان
حضرتلری ۹۷۴ سنه سی صفرینک یکرمی ایکنجی
جمعه ایرتسی کیجه سی طلوعه درت ساعت قاله

لطیفه بی تماشایه طالان بر کیمسه خیلی مدت اورادن
ایریله من .

جامع شریف مشتملاتین غرب جهته
سراجخانه عسکری اتصانده بر عمارت و تاجخانه
بر بیمارخانه ، ایکی مکتب و بر طب و علوم شرعیه
تحصیلنه مخصوص چیفته لرنامیه ایکی مدرسه و شرقده
دو که چی اول و ثانی و ملازم نامیه اوچ مدرسه
و جنوبده بردار الحدیث مدرسه سی ایله حریه نظارتی
دائرة سی و شمانده (اسکی آغا قبوسی) اولان
مقام افتالیله بوداثره پیشکاهنده معمارستانک کنده
نامه بنا و انشا ایلیکی سبیل و تربه وارد که مومی الیهک
بوسیل باغچه سنده کی تربه ده مدفون اولدینی مرویدر .
تربه اوزرنده شاعر مشهور (ساعی) نک شو تاریخی
اوقو نموده در :

ای ایدن بر ایکی کون دنیا سراینده مکان
جای آسایش دکلدر آدنه ملک جهان
خان سایمانک اولوب معماری بوسرد کزین
یابدی بر جامع ویرر فردوس اعلادن نشان
کجی بودمده جهاندن پیر معمارستان
روحی چون احسان ایده فاتحه پیر و جوان
معمارستانک تاریخ وفاتی ۱۲ جمادی الاولی
۹۹۶ در . منظوم تاریخچه نک طی ایدیلان
اقسامنده بیلدیرلیدی اوزره مومی الیهک سلیمان قانونی
امریه استانبولی احیا ایدن صوبولارینه اهتمام ایلدیکی
و چکمه جده بر کوی و ۴۰۰ دن متجاوز مسجد
و جامع و سرای و سائر بنا ایتدیکنی و ۱۱۰ یاشنه قدر
معمار اولدینی بیان ایدر و مسلمانلره عالمی حیران
ایده جک طرز دلنشینده محشم بر معبد اهداسنه موفق
اولمش اولان صاحب الخیرات ایله معماری سنان آغانک
روحلرینه ده بر رفاتحه اتخافیه ختم کلام ایتدی و جیه دن
عد ایلرم . رحمة الله علیهما رحمة واسعة
بیک بر دیرک ۷ کانون ثانی ۲۸ محمد عزت

مجارستانده (سکتوار) قلعه سی پیشکاهنده رهرو
عالم بقا اولمش ایدی . صوقولای محمد پاشا همتیه
استانبوله نقل ایدیلرک بوتربه مزینده و دیعه رحمت
الهییه قلمشدر . یانلرنده سلطان سلیمان ثانی و قرداشی
سلطان احمد خان ثانی و احمد خانک خاصکیسی
رابعه سلطان و قبله جانبده سلیمان خان قانونینک
کریمه سی مهرماه سلطان و سلیمان ثانی ۱۱۰۱ ده
وفات ایدن والده سی دلاشوب صالحه سلطان و سلطان
احمد ثانی ۱۱۰۱ ده سلطان مدفوندر .

خرم سلطان ۹۸۱ ده ارتحال دار بقا ایتمشدر .
یاننده سلیم ثانی شهزاده سی سلطان محمد ، و احمد
ثانی کریمه سی و سلطان سلیمانک همشیره سی خدیجه
سلطانک کریمه سی اولوب ۹۹۰ ده وفات ایدن نم
خان سلطان مدفوندر .

حظیره داخلنده کی باغچه ده سلطان احمد خان
اولک خواجه سی و امامی آیدینی مصطفی افندی
(۱۰۱۶) و مومی الیهک اوغلی و سلطان محمد رابع
زماننده (۱۰۶۶) شیخ الاسلام اوله زق (خواجه
زاده) عنوانیه و صلابت اخلاقیه سیله مشهور
انام اولان مسعود افندی و تربه لر خارچنده مصطفی
خان ثانی کریمه سی صفیه سلطان (۱۱۹۲) و آق
دکز قبوسی قربنده صدراعظم عالی پاشا ۱۲۸۸
(۱۷ ایلول ۱۸۷۱) و مقتول حسین عونئی پاشا (۱۲۹۴)
و قبودان دریا قیصریه لی احمد پاشا (۱۲۹۵) و محدثین
گرامدن کشخانه لی الحاج احمد ضیال الدین افندی
(۷ ذی القعدة ۱۳۱۱) مدفوندر .

جامعک طیش حولیسی دیر بار مقلقلی متعدد
نجره لری حاوی بر دیوار ایله محیط و مسدوددر
و خارجی اون قبوسی واردر .

شرق طرفده دیوار اولمایوب بر کنار سدی
چکلمشدر . بو طرفک اسکندار و بوغاز ایچی و غلطه
وقاسم پاشا و اوق میدانیه خلیج در سعادت جهته
اولان نظارت کامله سی حقیقه دافریبانه در . بو مناظر